

antydnet, at man skulde gøre, nemlig at udvide Gødel-Kanalen, vil det foregaa endnu hurtigere. Det ses, at jeg er ganske i Overensstemmelse med Kandidat Mentz's Udtalelser om de forskellige Eng- og Marskdannelser i Fjorden. Disse Udtalelser gaa ud paa, at en Del af disse Dannelser vil have Gavn, og en Del vil ikke have Gavn af den Forandring. Men med Hensyn til Tipper-Engene ere hans Udtalelser overordentlig vage, og det, man i Andragenderne af 1905 har ment vilde finde Sted med Engene, vil efter hans Mening slet ikke finde Sted. Han siger udtrykkelig til sidst: „Risikoen antages at ligge paa andre Punkter end paa Oversvømmelser.“ Han mener selvfølgelig, at Risikoen ligger der, hvor jeg har peget paa den, nemlig at enten ville Engene dræbes eller i bedste Tilfælde — som han for Resten ogsaa siger — blive af meget ringere Kvalitet, end de nu ere. Ved Skernaaen vil der neppe ske større Ulemper, idet Vegetationen neppe vil blive synderlig forandret, da Saltvandet ikke i nogen væsentlig Grad trænger derned, idet det holdes i Balance af Ferskvandet i Skernaa. Men naar Godsejer Tranberg, som har de fleste af sine Enge liggende i Skernaa-deltaet, hvorfra han naturligvis har sin største Erfaring, udtaler, at Bevaringen af et sikret Udløb ved Hvide Sande vil være gunstig for ham, maa jeg snarere antage, at han mener, at det ikke vil være skadeligt. Men naar han nogle Gange har faaet Engene oversvømmede ved et Højvande af, som jeg har sagt gentagne Gange, 0,7 m om Sommeren i Høchstens Tid, antager jeg, at vi ville gense Godsejer Tranberg paa den Side, hvor han har været alle Dage før.

Jeg har været nødt til at omtale disse Forhold med Hensyn til Dannelsesmaaden af Marsk, thi det vil heraf ses, at der løbes paa et stort Areal en betydelig Fare ved det Hvide Sande-Projekt, her er foreslaaet, og Gevinsten ved det er meget tvivlsom; det er langt fra sikkert, at den paa nogen Maade vil opveje Tabet, og kan man ikke med Sikkerhed sige, at Gevinsten i høj Grad vil opveje Tabet, kan jeg ikke se, med hvilken Berettigelse Staten skal blive ved at yde Penge til dette Indløb, som er og bliver et Fejlgreb. Thi hvis det ikke er Beboernes Interesse, der i højeste Grad er væretagen ved, at Staten giver Penge ud, forekommer det mig at være vor Pligt at forhindre, at Statskassens Midler anvendes til et saadant Foretagende, thi det er klart, at et hvilket

som helst nordligere Udløb — det har jeg sagt før, og jeg gentager det — vil være kostbarere end et Udløb der, hvor Naturen anviser det. Og det har vist sig fra 1898 til 1910, at Udløbet der er taaleligt og mere end det; det er nemlig det, der er naturligt for Fjorden og naturligt for langt den største Del af det omkring Fjorden liggende Land. Og jeg har peget paa, at paa det Sted er ydet et naturligt Værn mod Havet, et Værn for de lavere liggende Egne, som man vilde ønske, man havde andre Steder, hvor man for Millioner maa bygge Diger. Det forekommer mig derfor rigtigt, at man søger at forstaa Forholdet, som det er, og ikke følger disse Stemninger, som fremkomme, og som komme med alle mulige Tunger ovre i Egnen, men at man søger at faa en sammenfattende Bedømmelse af hele Forholdet. Jeg har bestræbt mig for at faa en saadan sammenfattende Bedømmelse, og jeg føler mig ganske overbevist om, at det i Virkeligheden er den rigtige Forstaaelse af Forholdene ved Ringkøbing Fjord, at Gevinsten ved det, Mindretallet her ønsker udført, absolut ikke vil svare til det, det koster i det lange Løb at holde Løbet vedlige, fordi Naturen, som sagt, er og bliver den stærkeste. Det er i Virkeligheden det, jeg synes vi her skulde lægge os paa Sinde; det er ikke Statens Pligt at ofre Midler, naar Befolkningen ikke virkelig bliver hjulpen derved paa den rette Maade.

Ellinger: De almindelige Bemærkninger, jeg ønsker at gøre i Anledning af den foreliggende Sag, skal jeg udsætte til Sagens tredie Behandling, hvilket jo ogsaa er i Overensstemmelse med Forretningsordenens Bestemmelser.

Vi se af den foreliggende Betænkning og de Ændringsforslag, der ere stillede, at det har været nødvendigt for Flertallet ud fra dets Opfattelse af Spørgsmaalet at stille Forslag om at lade tilvejebringe et nyt Udløb ved Genaabning af Gennemskæringen ved Nymindegab. Her vilde jeg gerne stille det Spørgsmaal, hvorledes det egentlig har været muligt, at denne Nødvendighed er kommen til at foreligge. Thi det forekommer mig, at naar denne Nødvendighed foreligger, maa der være sket et Brud paa Løfter, som bleve givne ved denne Sags Behandling i 1908. Thi den Gang udtalte den daværende Trafikminister Høgsbro — et Par Ord maa jeg maaske tillade mig at citere hist og her — at hvad de Forslag angaar, som tilsigte at opret-